

[Udenrigsministeren.]

med vor største aftager af danske produkter, England, og forhåbentlig også med andre lande, så mener det ærede medlem virkelig, at han med rimelighed kan tale om en meningsændring, der på nogen måde kan sammenlignes med det ærede medlems meningsændring. Jeg tror, at når det ærede medlem har tænkt lidt nærmere over det, vil han være klar over, at denne påstand kan han ikke opretholde. Det, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen i 30 år har fulgt alle de kommunistiske svingninger, oven i købet som leder af det danske kommunistiske parti, gennem tykt og tyndt, lader sig vist ikke sammenligne med den markeds politik, jeg har givet udtryk for.

Det ærede medlem lange snak om kaffe endte med en udtalelse om — nu vil jeg gerne være så fair som muligt; jeg håber, jeg refererer det ærede medlems tankegang korrekt — at Danmark ved at købe varer i lande uden for Europa også skal sikre sig en afsætning til disse lande. I denne tankegang er jeg ganske enig med det ærede medlem. Jeg tror ikke, at vort medlemskab i fællesmarkedet vil stille sig hindrende i vejen herfor. Hvis vi ser på det hidtidige fællesmarkeds udenrigshandel, vil vi finde, at det snævrere fællesmarked bestående af de seks lande har haft en meget kraftig udvikling af sin samhandel med lande uden for Europa — jeg vil tro en kraftigere udvikling, end vi har haft.

Årsagerne hertil er flere. En af dem er, at det er en rent bevidst politik, man fører: man vil udvide sin samhandel med lande uden for Europa, og det kan naturligvis kun virke tilskyndende på os, hvis og når Danmark bliver tilsluttet det udvidede fællesmarked. For det andet må man erindre om, at landene uden for Europa i mange tilfælde har råvarer som deres vigtigste eksportartikler, råvarer, som i mange tilfælde stadig vil være toldfri eller i hvert fald have forholdsvis lave toldsatser også inden for fællesmarkedet, ikke i så høj grad som i øjeblikket, det erkender jeg, men stadig i tilstrækkelig høj grad, især når der gøres en bevidst indsats for, at samhandelen med disse lande kan udvikles. Endelig for det tredje skal man erindre, at fællesmarkedet har en meget nær tilknytning til visse ud-

viklingslande, idet f. eks. størstedelen af det tidligere franske koloniområde er tilknyttet fællesmarkedet ved en associering. Nu skal det indgå i forhandlingerne, om de tilsvarende britiske områder eller nuværende britiske tropiske områder også kan blive tilsluttet ved en associering til det udvidede fællesmarked. Om det sker, skal jeg lade være ganske usagt, det indgår i forhandlingerne, men det er i hvert fald en mulighed. Det vil altså sige, at i forbindelse med disse udviklingsområder er det at tilslutte sig fællesmarkedet ikke nogen indsnævring, men det vil vist tværtimod give os større samvær og større samhandel med udviklingslandene, end vi har mulighed for i øjeblikket, og samtidig vil det vel også give øgede muligheder for en velorganiseret indsats med hensyn til hjælp til udviklingslandene.

Endelig skal jeg sige til det ærede medlem hr. Iver Poulsen, at der ganske rigtigt var et af hans spørgsmål, jeg ikke fik svaret på, endda et meget væsentligt spørgsmål. Den ærede ordfører pegede på, at der jo er problemet: hvad sker der med vor eksport i den forhåbentlig korte, men måske lange periode, hvor der forhandles? Er det tanken, at det nuværende fællesmarked vil stramme forskelsbehandlingen til skade for dansk eksport? Er det f. eks. tænkeligt, at de seks i denne periode, mens der forhandles med England og Danmark og måske med flere lande, uanset disse forhandlinger gennemfører enkelte dele af den kommende fælles landbrugsordning, der vil skærpe de diskriminerende forholdsregler over for os? At noget sådant i hvert fald teoretisk er muligt, må vi se i øjnene. Danmark har da også allerede i de samtaler, vi har haft lejlighed til at føre med fællesmarkedslandene om disse problemer, bl. a. med den vesttyske og den franske regering, påpeget disse forhold og udtrykt som vort ønske, at der bliver truffet sådanne foranstaltninger, at denne skærpelse af diskriminationen ikke finder sted over for et kommende medlem eller i hvert fald over for et land, man forhandler om medlemskab med. Heller ikke her kan jeg vide, i hvilken udstrækning der vil blive taget hensyn til denne efter min opfattelse uhyre rimelige danske fordring, men det er klart, at vi vil holde fast ved den, og vi vil drage omsorg for, at den også under de fortsatte